

Cristian-Dragoș CĂLDĂRARU*

MOȘIILE FAMILIEI TUDORI DIN ȚINUTUL COVURLUI (PRIMA JUMĂTATE A SEC. AL XIX-LEA)

THE ESTATES OF TUDORI FAMILY, FROM THE COVURLUI REGION (FIRST HALF OF THE 19TH CENTURY)

- Abstract-

The research, documentation and interpretation of medieval and modern Romanian documents (XVth-XIXth centuries) formed the basis of pertinent genealogical studies, but also of an insight into the social and economic mechanisms relating to the ownership and division of old estates in Moldova and Wallachia.

Keywords: Tudori; Bălțați; purchase contract; bill of sale; inheritance.

Secole de-a rândul s-a vorbit și scris despre „moșia răzășească” ca formă de proprietate a vechilor familii de mari boieri din Moldova și Valahia, moșie care, în timp, s-a fărâmițat prin moșteniri între membrii aceleiași familii sau prin înstrăinare către alte familii de răzeși sau către mănăstiri, schituri, negustori. „Stăpânire răzășească este aceea unde o bucată de loc înconjurată cu hotară o stăpânesc multe *obraz*e, împreună stăpânitori cu toții, însă fără să fie partea nimăruie dispărțită cu hotară, nici locul cunoscut undi este partea fiștecăruie, ci stăpânesc toți, toată acea moșie împreună, având ei în de ei știință numai, câtă parte i să vine fiștecăruie într-aceea moșie stăpânită de toți împreună. Dar, pe parcursul anilor, cauzele fiind multiple, anumite cote-părți din stăpânirea răzășească sau chiar întreaga stăpânire, sunt

* Muzeul de Istorie „Paul Păltănea” Galați (cristian_caldararu@yahoo.com).

înstrăinate. Ca, ulterior, noii stăpâni cu statutul de coproprietari (fie boieri sau mănăstiri), cer delimitarea cotelor-părți procurate. În așa fel, se pun bazele unui proces ireversibil de destrămarea a obștii răzășești”¹. Aceste situații au fost general valabile în toate comunitățile umane, indiferent de zona geografică, dimensiunile suprafețelor acestor moșii fiind în funcție de unitatea de măsură folosită.

În cele ce urmează vom prezenta un mănunchi de documente din fondul Muzeului de Istorie „Paul Păltănea” Galați, provenite din donații, transferuri, sau acte de vânzare-cumpărare, care fac referire și la familia boierească Tudori² din ținutul Covurlui, familie menționată în documente din sec. XVII–XIX. Parte din documentele acestui fond sunt consemnate, sub formă de registre, într-un „Catalog de documente”³; cercetarea mai multor fonduri arhivistice poate conduce la realizarea unei inedite „spițe de neam” a familiei Tudori din Moldova. La sfârșitul sec. al XVIII-lea, clucerul Manolache Tudori, unul dintre decanii de vârstă din familia Tudori, „avea niște părți de moșie aice în ținutul Covurluiului, la Bălțați⁴, care erau împresurate de unii și de alții, și de răzeși”⁵.

¹ P.P. Panaitescu, *Interpretări românești. Studii de istorie economică și socială*, Ediția a II-a, Postfață, note și comentarii de Ștefan S. Gorovei și Maria Magdalena Szekely, București, 1994, p.32.

² Paul Păltănea, *Istoria orașului Galați de la origini până la 1918*, Partea I, Ediția a II-a, coordonată de pr. Eugen Drăgoi, Editura „Partener”, Galați, 2008, pp. 86-87, „Const. A. Stoide a crezut că acest negustor de origine brăileană este Toderașco de la Galați sau Toderașco Tudori, presupus pretendent brâncovenesc la tronul Moldovei. În realitate, sunt două persoane diferite: Tudori Arghiri și Toderașco Tudori, amândoi negustori de frunte”.

³ Paul Păltănea, Dan Râpă-Buicliu, Ileana Țurlan, *Catalogul colecției de documente*, Galați, 1973-1974, și „Addenda”, întocmită de Dan Râpă-Buicliu, Galați, 1975, ambele lucrări rămase în format dactilo.

⁴ Dumitru Lețcae, Teodor Țuchel, Nicolae Lețcae, *Date monografice despre Crăieștii de Covurlui, Comuna Vârlezi, județul Galați*, Editura „Muzeului de Istorie Galați”, Galați, 2022, pp. 47-48, 76: „La extremitatea de Sud a hotarului de Apus al moșiei Crăieștilor și la Apus de moșia Vârlezilor, a existat moșia răzeșească a Bălțaților. Această moșie a fost împărțită în cinci *bătrâni* și anume: *bătrânul* Tetiului, pe care l-au stăpânit răzeșii din Crăiești și Bursucani, prin familiile Crăiță, Nicoară și Zavilic; *bătrânul* Simion, stăpânit de răzeșii din Vârlezi; *bătrânul* Crucian, pe care l-a stăpânit clucerul Ion Cârje și care a devenit proprietatea clucerului Manolachi Tudori, prin schimb de moșii. Au mai existat *bătrânii* Crăciun și Zabulischi, baștină și cumpărături ale clucerului Manolache Tudori, până la hotarul de Apus al moșiei Bălțați, spre Urlești. Pe această moșie a existat o așezare cu același nume, care, cu timpul, odată cu întreaga moșie, a devenit proprietatea Tudorilor”.

⁵ Th. Codrescu, *Uricariul*, Vol. XXI, Tipografia „Buciumul Român”, Iași, 1892, pp.273-274.

Măsurătorile suprafețelor de pământ se făceau cu stânjenul „Domnescu” sau cu stânjenul „prost”⁶, iar pentru subunități de măsură, se folosea *palma* și *parmacul*.

Învățătorul I. N. Munteanu din Balintești, com. Berești, jud. Covurlui, explica, la începutul sec. XX, că „*parmacul este lungimea între degetul cel mare și cel arătător, deschise de o lungime oarecare. O palmă are două parmaci. Parmacul are 5 degete; deci un parmac este sinonim cu un lat de palmă!* La o nouă întrebare, același comunică: *Palma are 1 ½ parmaci*”⁷.

Un studiu aprofundat asupra „răzășiei” din Moldova a fost publicat de Sergiu Bacalov, precizându-se că în Moldova „cele mai influente și puternice, la nivel regional, neamuri mici boierești erau cele din ținuturile Țării de Jos, în special cele de margine: Soroca, Orhei, Lăpușna, Fălciu, Covurlui etc., aflate la frontiera cu tătarii, deci expuse unui pericol mai mare”⁸.

Manolache Tudori își va extinde moșia din Bălțați, ținutul Covurlui, cu „șapte spre zece stânjeni și patru palme din moșia Giosăni i Gioasa”, printr-un schimb cu familia lui „Costandin Mihnea”, aprobat de Pârcălăbia Galați, în data de 29 mai, 1804⁹.

Conform cutumei transmisă din generație în generație „*moșia sau bătrânul* era împărțită primei generații de moștenitori ai unui *moș*, care mai apoi ajungea la nepoți, strănepoți sau stră-strănepoți ... și păstrată în lumea satelor (de la noi) în expresia *hliză*”¹⁰.

⁶ Nicolae Stoicescu, *Cum măsurau strămoșii. Metrologia medievală pe teritoriul României*, Editura Științifică, București, 1971, pp. 57-58, „când nu se însemna pe hotarnică mărimea palmei după care se confecționa stânjenul, la măsurătoarea următoare se încercau atât stânjenul așa-numit domnesc, cât și cel prost ... Întrucât mărimea stânjenului depindea de mărimea palmei utilizate la confecționarea sa, diferențele dintre un stânjen și altul depășeau o jumătate de metru ... În 1827, un stânjen de opt palme a câte 0,255 m măsura 2,024m”.

⁷ Tudor Pamfile, *Agricultura la români. Studiu etnografic*, București, Leipzig, Viena, 1913, p.231, nota 1.

⁸ Sergiu Bacalov, *Boierimea Moldovei la mijlocul secolului al XVII-lea– începutul secolului al XVIII-lea (Studiu istorico-genealogic)*, Chișinău, 2012, p.32.

⁹ Th. Codrescu, *Uricariul*, Vol. XX, Tipografia „Buciumul Român”, Iași, 1892, pp. 320-321, „Schimb de moșie”.

¹⁰ A. Gonța, *Satul în Moldova medievală. Instituțiile*, Editura „Științifică și Enciclopedică”, București, 1986, pp.257-258.

Cu acest studiu continuam publicarea documentelor din *Colecția specială* a Muzeului de Istorie „Paul Păltănea” Galați.

1

1809, Iuni(e) 13

Zapisul lui Gheorghi Patrichi pentru Bălțați

Adeverez cu acest zapis al meu, la mâna clucer(ului) Manolache Tudori pentru câtă parte den moșie(a) me s-a alege la Bălțați den bătrân(ul) „Tetiul”, parte(a) me, a lui Gheorghi Patrichi, pentru multă facire de bini ce am cunoscut de la Dlui am dat-o cu toată voia me, neavând cu ce altă mulțami pe Dlui, și alegându-ș(i) parte me, să fiii Dlui bun stăpânitor ca pe o driaptă parte a Dlui. Și pentru mai mare credință, neștiind carte, mi-am pus numile și digit(ul), care fiind și alții față s-au iscălit de martori.

s.s.Gheorghii Patrichi, adeverez;

s.s.Gheorghii Ghione, au fost față;

s.s.Ștefan Vasilache, martor.

Original, difolio, dim. 21,2 x 17,6 cm.

Muzeul de Istorie „Paul Păltănea” Galați, Colecția *Documente*, inv.nr. 9086.

2

1809, 20 Avgust

Zapis

Încredințez cu această scrisoari a me la Cinstita mână Dsali cuconului Manolachi Tudori biv vel clucer precum să să știi că fiind eu drept birnic în sat Zmulți au făcut D(umnea)lui milă cu mini și m-au scos din sat cum și din

toati havalelile și m-au luat slugă; și eu cunoscând (atâta) milă și faciri din bini i-am dat Dumisali opt stânjeni și șapte palme di moșii ci am în Giosăni de pe strămoașa me Safta Tuderoai, să-i fii Du(mi)sali ocină și moșii, atât Dsali și coconilor și strănepoților Dsali în veci nestrămutat și nesupărat de către alte neamuri ali meli.

Însă acești stânjeni di moșii nu sânt numai ai mei ci sânt și a altor neamuri ali meli care m-au învoit, și au și iscălit zapisul acesta, iar di va naști pricină să fiu eu îndatorat a răspundi. Și pentru mai adivărată credință am dat acest zapis, puind numele și diget(tul).

s.s.Ștefan sân Vasili Antohi, am dat di a me bună voi(e) nesilit ni asuprit;

s.s.Diacon Gafton, am dat de a me bună voie nesilit, neasuprit și m-am iscălit, eu Diaconul Gafton (Ion);

s.s.Ștefan Buhociu, am dat de a me bună voie nesălit, nesuprit și m-am iscălit, eu, Ștefan Buhociu.

s.s.Avram șătrariu, am făcut schimb cu parte aceea din Giosăni și mai gios m-am și iscălit, Avram șătrar.

s.s.Acestu zapis l-am scris eu, căpit(an) Costan(tin) sardar, cu voia și zisa lor, și am iscălit, Costan(in) sardar, căpitan;

s.s.Catrina, sora diaconului Gafton, am dat di a me bună voe, nisălit(ă), nioprită și m-am iscălit, eu Catrina.

Original, difolio, dim. 23,2 x 19,7 cm.

Muzeul de Istorie „Paul Păltănea” Galați, Colecția *Documente*, inv.nr. 9087.

1809, Avgust 22

Zapisu(l) lui Ianachi Popa de(n) Milești i de(n) Bălțați

Adecă eu, carile mai josu îl voi iscăli încredinsăzu cu acest zapisu meu la cins(ti)ta mână, Dum(nea)lui cluceri Manolachi Tudori, precum să să

știe că am luat parte tătân-meu arvonă 50 lei pi parte din Milești și din Bălțați cât să va alegi câti patru lei stânjănul, și Dlui să aibă a stăpâni di acum înainti până la hotărâre, și la hotărâre cât să va mai faci să aibă a-mi plăti.

Și spre mai adivărată credință, am iscălit însuși cu mâna me.

s.s.Iordache Popa, adeverez;

s.s.Petre Ifteni, polcovnic, am fost față;

Acestu zapisu l-am scrisu eu cu zisa și cu primire lui Sanache Popa și am iscălit.

s.s.indescifeabil

Original: difolio, dim. 23,2x19,7cm.

Muzeul de Istorie „Paul Păltănea” Galați, Colecția *Documente*, inv.nr. 9088.

4

1810, Febvuar 17

Către, Precinstit Divanul Cnejei Mold(a)vi

Fiindcă întru de iznoavă înfătoșare la giudecata Divanului clucerului Manolachi Tudori cu răzășii de moșie Bălțați pentru jurământul ce au făcut în curgire giudecăței în domnia Înălțimii Sale, Alexandru Constantin Moruzi Voievod, cum că Dlui clucer după hotărătura spătarului Enachi Giurgi, părțile ci au cumpărat mai în urmă cu mărturii din 1808, mai 17, ce au dat unii din răzăși dovedindu-se neadivărat giurământul ce au făcut întru punctul neștiinței stăpânirii Dlui clucerului Manolachi Tudori, după care mărturii la înfătoșare și de câti atârând curgire(a) pricinii spre a rămâni din giudecată numiții răzăși, nemaiavând ce împotrivi a răspundi, au făcut arătare că mai sus pomenita mărturie a răzeșilor și megieșilor ce au dat-o după Carte de blăstăm

ar fi cu totul neadivărată și iscăliturile mincinoasi drept aceea afară de cercetările ce s-au făcut mai înainte tot asupra acestui punct.

Acum, în urmă, trimițându-mi-să mie de iznoavă osăbită poroncă Cinstiului Divan ca iarăși să aduc de față pre toți acei ce au iscălit în mărturia ce au dat-o Dlui clucerului Manolachi Tudori, după poroncă am urmat și toți aceea ce s-au arătat față înainte de iznoavă, precum se vor vede, au dat mărturiile lor cum că iscăliturile lor ce au pus în mărturia ce au dat la leat 1808, mai 17, sunt adivărate și după tăria Cărții de blestem nevătămat au mărturisit pentru stăpânire ce au avut Dlui clucer Manolachi Tudori a cumpărăturilor celi din urma hotărâturii Dlui spătarului Enachi Giurgi.

Pentru aceea, după aceste de iznoavă mărturii a răzășilor și a megieșilor, să încredințează di adivărată mărturia ce au dat-o mai înainte, și precum au mărturisit și acum înainte(a) me cu cuget nevătămat, înștiințez Cinstiului Divan.

s.s.Ștefan Cheșco, ban

Original, difolio, dim. 33,6 x 22 cm.

Muzeul de Istorie „Paul Păltănea” Galați, Colecția *Documente*, inv.nr.9089

5

1814, Săptemvrie 24

De la Isprăvnicia Tutovii

Cătră, capit(anul) de mazili de la ocolul Târgului

Dum(nea)lor boerii pârcălabii înștiințază că la cercetare(a) ce din poronca Mării Sale lui Vodă, (ce) au să facă la moșia Giosănu de la țin(u)t Covurluiului, trebui să fii și clirononii postelnicelului Iordache Zorilă cu scrisorile ce ar fi având pentru ace moșie, căreia trimițându-i-să răspunsu ca să meargă la cercetare, nici până acum n-ar fi mersu. Și fiindcă-i idecliu¹¹ ci

¹¹ Idecliu - slujitor cu rang inferior la Curtea domnească.

este rânduit în pricina aceasta, aşteaptă săvârşirea cercetării după poronca gios scrisă ca în ceas ce vor lua poronca aceasta, numai decât să porneşti cu toate scrisorile la faţa locului ca să deie sfârşit, iar împotrivindu-să, îndată să înştiinţezi ca să-ţi trimată i Domnealui, după poroncă, sa-l ridice şi să-l ducă acolo (fără) întârzieri, ni(c) sminteli să nu să facă. Ne vi-i faci răspuns D-ta.

După poronca ce a urmat, numitul postelnicel au zis că hârtiile sânt la Galaţi în mâna Cinstitei Pârcălăbii şi el esti gata di a mergi la Galaţi în pricina cu cumnata sa Catinca. Dar nu astăzi să vină, ci pisti vreo săptămână di zăli. Iar de pricina numitii moşii au zis că la Eşi să va judeca şi nu pot cunoaşte.

După această răspuns, să urmezi ca îndată să mergi la postelnicul Nestor Zorilă.

Supusă slugă prea plecată,
s.s.Ion Lupu, căpitan.

Original, difolio, dim. 37,3 x 23,3 cm.

Muzeul de Istorie „Paul Păltănea” Galaţi, Colecţia *Documente*, inv.nr.9006.

6

1816, Octombvie 2

Cătră, Cinstita Pârcălăbie,

După poronca ce am primit a Cinstitei Pârcălăbii din luna trecută, septemvrie 25, cu D(u)mnealui clucer Tudori, ca să margă cătră răzăşii di moşia Bălţaţi, să-i lămurăm ca după luminata poroncă ce a adus Dlui clucer Manolachi Tudori, că pentru bătrânu(l) „Cruceanu”¹² undi să află şi casăle Dumnealui armaşului Vasilii (Tudori), ca să să împuternicească a stăpâni pe

¹² Th. Codrescu, *Uricariul*, Vol. XX, Tipografia „Buciumul Român”, Iaşi, 1892, pp.330-331, carte domnescă a domnitorului Scarlat Alexandru Calimah, din 28 februarie 1816, privind disputa pentru „bătrânul Crucian”.

bătrânu Cruceanu și tot venit(ul) ce din poroncă s-a cfest mit¹³ să-l împlinesc și să-l fac teslem¹⁴ Dumisale armașului.

Și după poroncă mergându la numiții răzășii din Bălțați și arătându-le cele poroncite, cu tot s-au împotrivit ridicându-și toată dijma secvestruită¹⁵ de pe bătrânul „Crucianu” întru a lor stăpânire. Și cerând răspunsu de la Dumnealui ca să să triimată Cinstiții Părcălăbii, acest răspuns luat, cari să arată mai sus neisălit nici unu, și zicându-le ca să să iscălească, nicidecum n-au vrut; și așa cu toții s-au împrăștiet.

Iar pentru pășune(a) de pe bătrânul „Crucean”, capătu despre răsărit, cercetându și mergându însuși eu la locu(l) acela, am găsit pădure de istov¹⁶ tăetă, și am aflat-o vândută unor greci măcelari din Galați, cu 136 lei, și n-am lipsit să înștiințez Cinstita Părcălăbie.

Pre plecată slugă,

s.s.Alexandru Patrichi, postelnicel.

Original, difolio, dim. 25 x 19,4 cm.

Muzeul de Istorie „Paul Păltănea” Galați, Colecția *Documente*, inv.nr. 9091.

7

1819, Mart(ie) 27

Cu plecăciune mă înclin D-tale Cucoane Manolachi (Tuduri)

Viind la mine Gheorghe Sava me-au arătat cum că Dta l-ai fi supărând ca să-ți dei venitul a cinzeci stânjani de moșia Giosăni, ci le-am dat noi cu

¹³ Cfest mit - s-a fixat cu.

¹⁴ Teslim - transmit.

¹⁵ A secvestrui - a pune sechestrul asupra unor bunuri aparținând unui debitor.

¹⁶ Istov - cu totul, complet.

învoială, zicându-le că D-ta ai fi păgubaș din venit și din Zăgance¹⁷ ce le-i dat lor cucoane Manolachi, eu arăt Dumitali că stânjeni(i) lor ce-i arăt mai sus s-au dat di noi în anu(l) trecut în arindă cu cuvânt ca să să disfacă ei de D-ta și să le dăm lor parti di venit, dar fiind pricină, așa a-i rămâne D-ta păgubaș din două părți, nu să poate; și fiindcă moșia s-au dat după cum arăt apoi, ai să îi cauți, pentru venit, cu noi. Eu, după Paști, mergu la Galați cu trebuința me și oi veni și pe la D-ta și am mai vorbi și cu gura, fiindcă sunt sluga Dtale.

s.s., Nicor, postelnicel

Original, difolio, dim. 17 x 11,7 cm.

Muzeul de Istorie „Paul Păltănea” Galați, Colecția *Documente*, inv.nr. 9092.

8

1827, Maiu 12

Gios iscălitul, luând în primire testamentul răposatul părintelui meu, banul Vasile Tudori, și afară de mine mai fiind și alți cinci frați, am fost protestuluit la Giudecătoria di Covurlui, la 27 februarie trecut, precum că D(lui) moșu nostru Gheorghe Tudori, cumpărătorul în di veci a moșii părintelui nostru și clironomia Dumnealor, Bălțații și parte din Milești, spre a să stabili di a nu slobozi bani mai mult decât aciea ci să cuprindi prin testamentu, și dar, după a me năzuință, cătră unul din frați D. Constantin Tudori și ca vechil din partea celorlalți, că deși că esti cunoscut desființat mai dinainte de aceste averi, după împregiurări, ca să fii și eu împărtășit din suma aceie de bani care Dlor primesc, au binevoit a mă împărtăși și pe mine câte cu șaisprăzăci galbeni de fiești-cari frate și soră ca o nagrajdenie¹⁸ din parte-le.

¹⁷ Moise N. Pacu, *Dicționar geographic și statistic al județului Covurlui*, Tipo-Litografia „I.Schenk”, Galați, 1892, p.168, „Zăgancea: moșie particulară de 1.289 ha în com. Băleni, plasa Zimbru”,

¹⁸ Nagrajdenie - răsplată.

Cunoscându-le această bunătate pentru de-a purure, iar asupra acelui protest ci l-am slobozit către zisa Giudecătorie, voi înapoe adrersul meu spre a rămâne ca o hârtii albă.

s.s.Iordachi Tudori,

Față fiind la darea acestui înscris, am iscălit de martor.

s.s.Nicoliță Ghiorghi

Original, difolio, dim. 21,6 x 17,4cm.

Muzeul de Istorie „Paul Păltănea” Galați, Colecția *Documente*, inv.nr.9094.

9

1829 Ian(ua)r(ie) 25

Cătră, Cinstita Logofe(ție),

Post(elnic) Gavril Iamandi

După jaloaba ce au dat Dlui Gheorghe Tudori ca să i să hotărască moșia sa Urlești de la ținutul Covurluiului, cu despărțire(ă) hotarilor despre două moșii, una din gios, numită Giosăanii și alta din sus, numită Bălțații, aflându-să moșia sa Urleștii în mijlocul a doi frați, unul din sus cu Bălțații, Dumnealui banul Vasile Tudori, și altul din gios cu Giosăanii, Dlui sărdar Ioan Tudori. Și aducând către mine Carte(a) Cinstitului Divan din trecutul an 1828, mai 28, poruncitoare ca să merg la stare(a) locului să fac despărțire(a) hotarelor moșii Urleștii despre moșiile Giosani și Bălțați, cu pietre hotară, să dau și mărturii hotarnică. Iar născând vreo pricină de nemulțămire la parte ce să va căde, și unde va atârna dreptate, să fac înștiințare către Cinstitul Divan de unde să-și poată afla toată îndestulare.

După poroncă, mergând la Urlești și rădicîndu-să și planul prin hartă inginerească la patru moșii ce sunt una după alta megieșite, am intrat mai întâi în cercetare(a) scrisorilor moșii Urlești și am aflat numai o scrisoare de

schimbu a răpo(sat)ului boer, logof(ăt) Ioan Canta, dând Urleştii răpos(atului) clucer Manolachi Tudori, în număr de stânjani 670, și răpo(sat)ul clucer au dat moșie(a) sa Scânteiești, ce au avut-o clironomie părintească, cum și zăpisa de cumpărătură de pe la răzăși, care zăpisa glăsuesc atât suma stânenilor cât și lungime moșii Urleşti.

Că începându-să despre răsărit, din Lupești, di pe Piscul Lungu, unde numai acolo este o piatră despărțitoare Urleştilor de Bălțați și de Lupești, și trecând piste pâraul Sohuluiului ce curge prin satul Urleştii, să sui în zare, dispre apus, sfârșindu-să în hotarul Dăbeștilor, precum prin hartă să arată.

Iar vreo dovadă mărturii hotarnică ca să descopere niscava-i sâmnii firești, nu am aflat în hârțiile Dlui Gheorghe Tudori. Am cercetat și scrisorile Giosănilor și a Bălțaților și ce s-au și urmat hotărâre acestor moșii Bălțații și Giosăni, încă de la anul 1804, de către Dlui post(elnic) Ioan Jora, atunce fiind pah(arnic), și răposatul căm(in)ar Gheorghe Șerban, prin mărturiile hotarnice ce au dat, am aflat numai somă de stâneni, arătând că moșia Giosăni i Gioasa să cuprind în 1.120 stâneni, cum și moșia Bălțați în 670 stâneni, cum și altă moșii mai din sus de Bălțați ce-și urmează trei numiri, Mirceștii i Balica, dispre apus, și Bălțații Scurți despre răsărit, și am deslușit că toate aceste moșii numite mai sus își urmează stăpânire lor în somă de stâneni, iar nu cu deosăbite sâmnii firești despărțitoare printre dânsili.

Am cercetat și stânjinul cu care s-au fost măsurat aceste moșii, Giosăni și Bălțații, și am aflat „palma” aceea cu care s-au făcut, și „stânenul”, și s-au tras aceste două moșii de arătații mai sus hotarnici. Și tot cu acel stânjin s-au lucrat și harta de către inginer, vornic de poartă Fotachi Fulger. Am măsurat și eu moșiile aceste ca să dovedescu și să aflu suma stânenilor moșii Urleştii și ca să mă încredințez cu ce stânjin s-au vîndut această moșii Urleştii de către răzeșii, cu stânjin „Domnescu” sau cu stânjin „prost”.

Și începând a tragi mai întâi moșie Bălțați cu stânjinul acela cu care s-au tras și mai înainte, dintru o movilă însămnătată prin hartă, numită movila Bălțatului, și mărturisită de răzășii de Crăești, care movilă esti despărțitoare Crăeștilor de Bălțații Scurți, și coastă Bălțaților Lungi ce trec pe lângă Crăești, în Piscul Lung, unde s-au împlinit soma de 670 stânjini.

S-au făcut groapă pe zarea dealului despre răsărit și iarăși s-au întors la ace movilă și făcându-și linii drepti, la vale, în drum, s-au făcut și acolo o groapă despărțitoare Bălțaților Lungi de Bălțații Scurți. Și măsurând pe drum în gios, unde s-au împlinit tot această somă de 670 (stânjini), s-au făcut groapă, asămine și pe Piscul Lungu, cum și pe zare, dinspre apus, unde să alăturează Bălțații Lungi cu Mirceștii, dintru o piatră ce s-au găsit despărțitoare Bălțaților de Mircești, pusă de către razeșii de Bălțați încă mai înainte hotarului de la an (1)804. Și măsurând dintru ace piatră în gios, unde s-au împlinit soma de 690 stânjini, s-au făcut groapă și dintru ace groapă făcându-să linii drepti la vali, spre răsărit, către groapa făcută în măsura di pi vale, au venit despărțire(a) hotarului Urleștilor de Bălțați tocmai prin gardul așezării Dlui banului Vasile Tudori. Și de acolo pravăț¹⁹ către gropili i măsoriștilor di pi dialul din mijloc către piatra di pe Piscul Lungu, precum prin hartă să arată. Și s-au făcut linii pe lângă o movilă firească di pi Dialul din mijloc, cu 12 stânjini mai sus.

Am făcut măsoriști și moșii Giosănilor: la un loc cu parte Dlor Ioan Tudori și cu a răzășilor și iarăși am înjghebat soma stânjinilor de 1.120, întocmai precum s-au măsurat și Bălțații începându-i din moșia Vlavnicul.

Și îndeplinindu-să suma stânjănilor a două moșii, Giosăanii și Bălțații, am socotit a cerca cu aceștia stânjăn și măsoriște Urleștilor. Și așa măsurând dispre Lupești pe zare(a) Dialului Piscului Lungu au eșit 670 stânjăni, tocmai fără nici o lipsă sau spor, și carile nu mi-au mai rămas îndoială, că cu același stânjăn s-au slujit și la scrisoare de schimbu a Dealului. Iar la măsoriște di pe Dialul din mijloc nu să agiungu 35 stânjeni, asămine și pe vali, precum și pi Dialul dispre Dăbești, 25 stânjăni, care acest așezământ din stânjăanii Urleștilor, la aceli trei locuri din însuși hartă, să înțelegi că să pricinuești pentru că și despărțire Vlavnicului de către Gioasa, drept acel loc vine cam întrată către Gioasa.

Și măcar că Urleștii nu-și îndepline stânjăanii după coprindere(a) scrisorii de schimbu, dar ca să să de un sfârșit și a nu să mai t(ă)răgăna pricine de gâlceviri și neînvoire între Dlui ban Vasile Tudori și între fratele său Gheorghe, primisă Dlui Gheorghe Tudori (deși prive păgubire a câțiva stânjăni a moșii sale) a i să statornici stăpânire și prin pietre hotară.

¹⁹ Pravăț - drum, cărare.

Dar Dlui ban Vasile Tudori nici cu aceasta fiind mulțumit, cu totul sau împotrivit, voind ca și mai înainte hotărâre a-și stăpâni moșia sa Bălțați fără să uite la măsoare(a) ce s-au făcut prin inginer, ce numai cu niște sămni fără temeri de scrisoare; statornicindu-să Dlui ban și cu așezare tocmai în coastili Urleștilor și sî va vide și prin hartă, câtă dipărtare esti di la o așezare la alta.

Am făcut întrebare Dlui Gheorghe Tudori că în vreme când frații său vroe a să statornici cu așezare în spinare a însuși ogrăzii sale, de au urmat vreo împotrivire sau de au avut vreo învoială (pentru că și prin Diata ce li lasă răposat părinteli lor, glăsuești că parte(a) sa de la moșii din Bălțați o lasă celui mai mare frate, Dlui ban Vasile Tudori; din sus și din gios, parte din Giosăni, o lasă celui mai mijlociu frate, Dlui Ioan Tudori; și celui mai mic frate, Dlui Gheorghe Tudori, îi lasă moșia Urlești, în mijloc cu așezare, cu bisărică și toată poziția casii), au dat răspuns că fiind cel mai mare frate și neștiindu-și hotarul din sus, dinspre Bălțați, precum și în gios, dinspre Giosăni, neavând vreo luminare de dovadă ca să cunoască sau vreun firescu hotar, sau vreo piatră despărțitoare Urleștii de Bălțați, precum și din gios dinspre Giosăni, fiind aceste moșii a unui stăpân, n-au avut știință de hotară.

Dar, nu mai puțin văzând pe fratele său că-și lasă locul unde au avut casile de la Movila cea mare, când după giudecata urmată cu răzeșii de Crăești și după hotărâre Domnească, au fost îndatoriți răzășii de a-i face casili la loc, și că Dlui ban Tudori, în loc de a urma Hotărârea giudecății, au primit banii de la răzeși și au picat în coastile moșii Urlești, și s-au statornicit cu așezare.

Arătând și aceste că numai această împotriviri au putut face fratelui său, a puni pe unii și pe alții precum și pe Dlui Ioan Jora să-i zică să nu-și facă casele acolo și nici cum nu s-au înduplecat și cu această apropiere de așezare, nimica altă n-au isprăvit Dlui banul, decât că pentru totdeauna urmează feliuri de neînvoire și gâlcevire.

Și din socotința me, urmează în punctul sălășluirii Dlui banului în coastili Urleștilor, de vreme ce, că după giudecata boerilor și întăritura Domnului Suțul Vv, au fost îndatoriți răzășii de a-i faci casili unde au fost. Dlui ban acolo era datoriu să-și facă casi unde părintele Dlui i le făcusi și că cu ră credință și că numai a vătăma moșia fratelui său, au sărit de la locul lor

și s-au așezat în coastili Urleștilor; și socotem că este datoria a-și muta așezare iarăși acolo unde părintele Dlui i le făcuse, sau la alt loc pe lângă acolo, spre a nu mai pricinui supărare fratelui său. Iar dacă aceasta nu-i va plăce, apoi să aibă a ține un gard vecinic între aceste două hotară. Asămine și pentru lipsa Urleștilor de 35 stânjăni, socotița me iarăși urmează așa: că ori tustrei frații să stei în giudecată cu răzeșii de Vlavnic, pentru de a-i împingi din burduful²⁰ ce fac, sau fieștecăre frate să să împărțășască cu lipsa aceasta: câte cu 11 stânjăni, 5 pālmi, 3 parmace. Iar cât pentru punerile înainte a Dlui banului Tudori de a să mai întinde cu Bălțații în Urlești, din linie(a) trasă, adecă de a mai spori lipsa Urleștilor, măcar că îndestule sunt dovezile și lămuririle câte s-au făcut din cerere(a) Dlui banului, esti cu totul împotriva împărțălii părintești și vechilor scrisori ce sînt în stânjeni; și că celi mici pricini ce mai sînt între frați, călcări de moșii, scăpări de vite, stricări și vătămări de ori și ce zavistuire²¹ și gâlcevire între oameni și altele, oareși cari ar fi mijloacili întăr(ă)tătoari, începutul și pricina fiind singură una, adică că au căzut cu așazari bele²² în coastele Urleștilor, necuviințele izvorăsc tot de acolo.

Și negreșit că orice cercetare are să cadă, tăt cu învinovățire Dlui banului va fi; și dacă nu le vor curma supt vreun chip de învoeală, toate ale lor neînvoiri, apoi nu esti chip a ave așezare la locul acela. Celi ce după a me deslușire ce au urmat pāntru toate pun(c)turile înșămnate mai sus, nu lipsăscu a înștiința. Iar ace disăvârșit hotărâre spre dispărțire a tot feliul de prigonire de pi trei frați rămași, ca cinstit Divan(ul) să pui la cali.

s.s.Gavril Iamandi, post(elnic)

Original, 4 file, dim. 37 x 22,3 cm.

Muzeul de Istorie „Paul Păltănea” Galați, Colecția *Documente*, inv.nr. 9095.

²⁰ Burduf - cu sens de agoniseală.

²¹ Zavistuitor - intrigant, ranchiunos, sentiment de nemulțumire egoistă provocat de situația în societate sau de realizările cuiva.

²² Belea - întâmplare neprevăzută.

10

1830, Ioli(e) 23

Adiverință,

Dumnealui sârd(a)r Vasili Tudori, arătându-ni că după giudecata ci au avut cu răzășii (din) Bălțați, s-au hotărât să i să plătească casei lui cari i s-au stricat, și că i să cere adeverințe. Întru aceasta cerînd de la noi a zis că eu am fost în casăli Dumisali ca să zicem adivărul după știința ce avem. Iar prin această mărturie ce dăm, arătăm și în cuget curat, încredințând că casăle Dumisali cu toati heiurili²³ după preț, face șasă mii lei. Și încă la locul acela, cu greutati s-ar fi făcut la vremea ceea cu această somă. Și dar, după socotința noastră și precum știm, adeverim.

s.s.Ionică Jora, post(e)l(nic)

s.s.Ioan Cuza, spăt(ar)

s.s.Ioan Jora, spăt(ar)

s.s.Păun , agă

s.s.Iancu Danciu, pah(arnic)

Original, difolio, dim. 23 x 17,6 cm

Muzeul de Istorie „Paul Păltănea” Galați, Colecția *Documente* , nr. inv.9097.

11

1830 novembre 18

Cu părintească dragoste, mă închin dumitale nepoati Gheorghii,

Eu aice am mântuit, trăgând măsurile hotarnici din movila Bălțatului în gios, până undi s-au împlinit suma de 690 stâneni, asămine și pi vali din

²³ Hei - acaret.

linii dispre piatră²⁴, și dispre movila Bălțatului în gios, iarăși până undi s-au împlinit suma di sus arătată asămine; și din piatra ce-ii pi dealu Mileștilor în gios, cari piatră esti mai în sus dicât movila, ca să-i am socotiți cu vreo cincizeci di stâneni mai sus dicât movila. Dar fiindcă au mărturisit câțiva oameni din Zmulți că acolo au apucat-o di când sânt, diși esti mai în sus, din dreptu(l) Movilii, precum ai văzut-o și D-ta, eu tot dintr-ace piatră am măsurat în gios pi Dial păra undi s-au împlinit iarăși suma di 690 stâneni.

Și di acolo, trăgându-să linii prin sămnile celi două a măsurilor, ca di linie cu zăci stâneni mai în gios di ograda Dlui nepotului Vasile, și la vali drept prin zăvoi și piste părau la deal, pă la zarea Dialului undi s-au împlinit suma stânenilor de la Movila Bălțatului, pân acolo cu 9 stâneni din vârful Movilii ci esti acolo mai în sus, cu cari măsuri și linii, dispărțindu-se Movila Bălțatu di Orlești, am statornicit și petri pe dânsa hotari.

Iar pe Piscu Lung, fiind petrili celi vechi și în margine din sus a Bălțaților și în margini din gios, rămâne din piatra ce am pus-o din sus di Movilă, să miargă drept la petrile din Piscu Lung. Cari socotescu că dintr-aceste măsuri nu mai rămâne nici o îndoială di nimulțămire nepotului Vasili, nici D(u)mitale. Dar dacă D(umnea)ta, după păreri ce-i mai ave, doar numai pi Hristos să aduci ca să-ți plinească întru mulțămire păreri dumitale, căci eu n-am părținit nici unuie, ci cum am socotit că esti drept, am făcut și sânt

Al D-tlae ca un părinte.

s.s.Ion Jora, postelnic

Patru bucăți hârtii ci mi-ai dat jaloba, și celi cătră Cinstitul Divan carti di blăstăm, le-am dat în mâna lui Toade(r) vătavului, și ei să ță le aducă.

Cinstit al meu, ca un fiu păr(intesc) nepotului Gheorghii Tudori, cu părintească dragosti.

Original, difolio, dim. 22 x 28 cm.

Muzeul de Istorie „Paul Păltănea” Galați, Colecția *Documente*, nr. inv.9098.

²⁴ Piatră - stâlp de hotar.

Anul 1833, apr(ilie) 30²⁵

(Jurnal)

Giudecătoria țin(utului) Covurluiului au întrat în cercetare(a) Dellii urmată la dânsa, după pretenția Dum(i)sa(li) Gheorghi Tudori cu jalobă din 12 Sept(emb)rie a anului trecut 1832, în cuprindere că în trupul moșii Giosăni di la acest țin(ut) ari 418 stânjeni, 5 pălmi, 3 pârmaci, și că alături cu Dum(nea)lui privești pi med(elni)cer Gheorghii Plesnilă stăpânind 70 stânjeni stâ(n)ji(ni) moșii, zâcând că ari schimbu cu ne(a)mul Zorilesc di la țin(u)t(ul) Tutovii și cu med(elni)cer Costantin Lupașcu. Și sâmtind că au cumpărat cu 10 lei st(ân)jă(nul) au scos și Carti di blăstăm di la Înalt Preaosfîntitul Mitropolit, atât pentru ace(i) 70 stâ(n)jeni, luați în schimbu di med(elni)cer, cât și pentru cumpărătura ci mai are în Giosăni. Ca după analoghii întorcând banii pi cumpărăturile ci au făcut să să împărtaşască și Dum(nea)ului. După cari prin povescă²⁶ li s-au făcut chemare di a veni la Giudecătorie la 25 Noemvrii a anului trecut. Și tocma(i) la 20 April(ie) a anului următor s-au înfătoșat și cerindu-să mai întâi dovezi, parte(a) jăluitoare au arătat următoarele documenturi:

1-iu. O scrisoare din let 1820, Mai 8, supt iscălitura po(ro)șni(cului)²⁷ Nistor Zorilă, că s-au învoit cu Tănasă în Putipești sau Timofți cu neamul său, găsăscu că 90 st(ân)ji(ni) au împărțit în două;

al 2-le. Un zapis din let 1821, Ghenar(ie) 13, a lui Tănasăi și Gavriil Timofți, cu cari au vîndut 35 st(ân)ji(ni) D(umnealui) sârdar Ioan Tudori, parte(a) lor din Giosăni;

al 3-le. Altă scrisoare din leat 1821 Ghenar(ie) 13, a lui Fotachi Găță, Tacu sân Patrichi și Vasăli Gociul, cu răzășii lor, că Tănasă i Timofți dă 10 st(ân)ji(ni) lui Fotachi Găță, din 25 st(ân)ji(ni) ci să învoisă cu Nistor Zorilă.

²⁵ Copie autenticată, 4 file.

²⁶ Povescă - raport, întâmpinare.

²⁷ Porușnic - locotenent (lb.rusă).

al 4-le. O jaloabă a D(umnealui) Tudori din leat 1830 către Divanul Giudecătoresc că răscumpărând 418 st(ân)j(ini), 5 pălmi, 3 parmaci, din trupul moșii Giosăni țin(utul) Covurluiului di la med(elni)cer Plesnilă, în supt numi di schimbu îi stăpâne(ștee); asămîne cere și pi acești 70 st(ân)j(eni) ca prin Carte de blăstăm cu boeriu rânduît la fața locului și Dlui post(elnicul) Ioan Jora să i să hotărască.

al 5-le. Și în sfârșit, poronca Divanului slobozâtă în urmare(a) jaloabii cătră cerșutul boer, ca prin Carte de blăstăm să i să facă îndestulare, iar dovezile²⁸ înfătoșati de parte(a) părătă sunt aceste:

1-iu. Un zapis supt iscălitura lui Ioan Tudori și a altor marturi ci au fost față din leat 1823 Oct(om)vrîe 4, că moșia Giosăni di la acest ținut rămîind după săvârșire(a) tatălui D(umnealui) în părțile pentru osăbiti pricini născuti în urmă cu parte Dum(isale) med(elni)cer Gheorghe Lupașcu, carili ceri din 140 stâ(n)ji(ni) luați cu giudecată di la neamul Săveștilor, pi cari răp(o)s(atul) tatăl său îi luasă cu schimbu. Și văzâmd dovezili în scris a D(umnealui) med(elni)cer de giudecățile săvârșite cu neamul Săveștilor și curmată prin învoială, însuși au cunoscut că i să cuvin 70 stâ(n)ji(ni) moșii dintr-acest hotar pi cari i-au și dat în stăpânire D(umnealui) med(elni)cer Lupașcu să-i diosăbască, spre a fi scăpat de pretențiile dumisale. Însă cu 15 stâ(n)ji(ni) din răvânzare(a) preotului Năstasă Gheorghe și cu cumpărăturile Dsali Tudori di la Tănasă Timofte, s-au învoit să rămâii pi a sa socoteală.

al 2-le. O poroncă a Pârcălăbii din le(a)t 1826 Mart(ie) 2, către D(umnealui) căpitan Lupul Pangrati, ci-i acum stolnic, că pentru 70 stâ(n)ji(ni) moșii din Giosăni ci cu o scrisoare mai sus arătată, din 4 Oc(tom)vr(ie) 1825, s-au dat de sârd(a)r Ioan Tudori, D(umnealui) med(elni)cer Gheorghe Lupașcu după curmare(a) pricinilor urmată întri Dum(nea)lor, prin învoială să margă la fața locului, și în cuprindere(a) pomenitului înscris să-i diosăbască cu sămni după obiceiul înștiințând și Pârcălăbia; supt cari urmează înștiințare(a) D(umnealui) Pangrati, tot la anul 1826, Apr(ilie) 29, că în urmare poroncii di a alegei pomeniții stâ(n)ji(ni) (proști) cu stânjeni gospod, arată că acești 70 stâ(n)ji(ni) (ai) moșii din hotarul Giosănilor din parte(a) ci să stăpânești di cătră sârdar Ioniți Tudori,

²⁸ Referire la apărarea lui Gh. Plesnilă.

cari s-au legiuit că tragi med(elni)ce(rul) Gheorghe Lupașcu pi din sus și alături cu hlizili ci ari D(umnealui) medelnicer Gheorghe Plesnilă, începând întâiu din coastili moșii dinspre Apus, în deal dispre Corni au tras acei 70 stâ(n)ji(ni) drept pi zare, și undi s-au împlinit cu peatră hotar de acolo, pogărându-să în vale spre Răsărit, alături cu matca părăului cu apă.

Iarăși, prin măsurătoare dreaptă din hliza D(umnealui) med(elni)cer Plesnilă și împlinid acei 70 stâ(n)ji(ni) în dreptul unor sălcii au pus peatră hotar, și de acolo tot spre Răsărit suindu-să în deal pi drumușorul ci umblă prin margine(a) Braniștii Vechi, undi iarăși măsurând deplin 70 stâ(n)ji(ni) au pus peatră hotar, și di acolo pogorându-să tot spre Răsărit pi coastă, din o peatră hotar dispărțitoare Giosănilor D(omnului) sârd(a)r Tudori di hliza Dum(nea)lui med(elni)cer Plesnilă măsurând drept în sus și gios împlind acei 70 stâ(n)ji(ni), au pus peatră hotar, și de acolo viind tot spre Răsărit la vale(a) Suhurluiului, iarăși din asămine petre hotar vechiu, măsurând drept în sus pi botul Piscului Murgoacii pân-ci au împlinit acei 70 stâ(n)ji(ni), și iarăși au pus peatră hotar.

Mai arătând că la această alegire au fost față D(umnealui) Gheorghe Plesnilă, stăpânitoriul hlizei di pin din gios, cum și vătavul, Dlui sârdar Ioniță Tudore, ninăscând nici o pricină la diosăbire(a) acelora 70 stâ(n)ji(ni) prin punire de peatre hotară.

În urmare(a) cărora luându-se în tractații pricina în ființa atât a D(umnealui) med(elni)cer Plesnilă cât și a jă(luitorilor) Gheorghe Tudori și întorcându-și Giudecătoria luare aminte la documenturile ci au înfățoșat părțile, s-au descoperit că jăluitorul, fără nici o dreptate, să acolisăște de pâră, cu sorotința ca să răscumpere 70 stâ(n)ji(ni) din moșie Giosăni, fără însă a să uita că stânenii aceștia s-au dat di către însuși fratri Dumisali prin bună alcătuire încă la 1815, Octombrie 4, Domnului medel(nicer) Gheorghe Lupașcu, și cari prefacire a stâ(n)ji(ni)lor să prive(ște) de cătră însuși Dlui Ioan Tudori păr a nu o dă pârătului de acum, cerând jăluitoru(l) fără nici o dreptate di potriviri, neuitându-să măcar că acei stâ(n)ji(ni), în urmă, au trect prin schimbu la D(umnealui) medel(nicer) Plesnilă, că parte(a) D(umnealui) den acestor 70 stâ(n)ji(ni) esti despărțită cu petre hotar.

Și așa, (după) socotința Giudecătoriei, urmează ca pârâțul medelnicer să-și aibă a sa stăpânire nistrămutat supra acestor 70 stâ(n)ji(ni), căci jăluitor(ul) nu are nici un fel de dreptate la cerir(a) răscumpărărilor acestor stânjeni pentru care se va încheia această opredilenie²⁹ spre a iscăli (de) mulțămire sau nemulțămire, ci tot către această Dellă și osăbită jalobă a D(umnealui) Tudori priimit(ă) la această Giudecătorie cu poronca Logofeției Mari, din 15 Ghenar, cu Nr.505, tot asupra D(umnealui) medel(nicer) Gheorghi Plesnilă. Că după răscumpărare a osăbiților stâ(n)ji(ni) din moșia din Giosăni di la D(umnealui) medel(nicer) Plesnilă, când au teslimarisit³⁰ hârtiile nu i le-ar fi dat toate, rămâind încă vreo câteva bucăți pi care acum le cere; și după înfătoșare(a) ci au avut amândouă părțile presudstvia³¹ la tractația din 25 Apr(ilie) s-au văzut că pretenția D(umnealui) Tudori este pentru două hârtii și anumi: o învoială săvârșită întri fratri D(umnealui) Ioan Tudori cu D(umnealui) medel(nicer) Gheorghi Lupașcu pentru niști stâ(n)ji(ni) din Giosăni, și un răvaș di învoială a neamului Zorilesc pentru 50 stâ(n)ji(ni), tot din Giosăni, a neamului Săvesc, luând di la Dănceni.

Întru aceasta s-au hotărât ca di pi cea întâiu numită învoială să-i deie pârâțul copie întărită cu toate că și D(umnealui) au avut una în o pricină, fiindcă au fost două asămine, dar s-ar fi pierdut. Iar pentru răvași³² s-au îndatorit pe pârât a i-l întoarce înapoi după săvârșire(a) prigonirilor dintre D(umnea)lor.

Tot la 21 Apr(ilie) s-au luat cu tractație altă jalobă a D(umnealui) Tudori, iarăși asupra D. Gheorghi Plesnilă, trimasă tot cu poronca Logofeției la 28 Ghenar, cu N.594, că D(umnealui) Plesnilă împreună cu ficiorul D(umnealui) Costin i-ar fi necinstit atât pi vătav cât și pi D(umnealui) cu feliuri de sudălme și ocăre, atât în câmpu, la moșii, cât și în sat la Vârlezi.

Și după înfătoșare(a) amânduror părților în aceasta s-au descoperit că orările din câmpu au fost deopotrivă atât a jălu(itorului) Tudori i vătavul D(umnealui) cătră pârât Costin, cât și ei cătră Tudori; iar pentru ce(ea) din sat

²⁹ Opredilenie - plângere, reclamație.

³⁰ A teslimarisi - a preda, a înmâna.

³¹ Presudstvia - prezumție, supoziție.

³² Răvași - amestec de lucruri.

Vârlezi, întâmplată în casa medel(nicerului) Vasăli Cernat, între D(umnealui) Tudori cu medel(nicerul) Plesnilă, s-au descoperit că au urmat din curajul băuturii, după mărturisire, între sudeții³³ stol(ni)c(ului) Ștefan Cernat.

Drept aceea, după punier(a) înainte ci le-au făcut presudstvii, s-au împăcat amândouă părți, hotărându-li-să totodată ca pi viitorimi nici o parti, nici alta să nu mai urmezi de asămine, căci pi cutezător să va supuni răspunderii, rămâind acum oborâtă³⁴.

Această pretenții cu mulțămire(a) amânduror părțile într-acest fel pretenzându-i, pornite din parte(a) D(umnealui) Gheorghe Tudori asupra Dum(nealui) medel(nicer) Gheorghe Plesnilă, cuprinsă în a-i preda linia aceasta, s-au hotărât; după care se vor chema la presudstvii pi amândouă părțile spre a să ceti în auzul amândurora, di a iscăli mulțămire sau nemulțămire. Și la nemulțămirea vreunii părți să va predstavlesî³⁵ Della³⁶ cu socotința giudecății Divanului (de) Apelație.

Iscălit,

s.s.Neculaiu Ventura, spătar,

s.s.Costantin Vasăliu, sârdar.

Director,

s.s.Iancu Zagura

Anul 1833, iulie în zăci zâli, am ascultat opredelenia aceasta și întru-toată cuprindirea-i am rămas nemulțămît, (și) ceriu apelație la Divanul Apelativ.

Iscălit,

p. Gheorghe Tudori

I-am ascultat opredelenia și întru toată cuprindirea am rămas mulțămît.

³³ Sudit - locuitor din Țările Române aflat sub protecția unei puteri străine.

³⁴ Oborât - atârnat, agățat.

³⁵ A predstavlisi - a înfățișa.

³⁶ Dellă - acțiune judiciară.

Iscălit, p. Gheorghie Plesnilă, med(elni)cer.
1833, Iolie 10.

(Autentificare)

1833, 3 avg(us)t

Giudecătoria țin(utului) Covurluiului

N.640

Copia aceasta posloduindu³⁷ din cuvânt în cuvânt, și fiind întocmai cu
orighinalnica să încredințâști cu iscăliturile cilenurilor și puniere(a) pecațăi.

s.s.Constantin Mișoglu, căminar

s.s.

Director,

s.s.(Iancu) Zagura

Impresiune sigilară în fum: „Giudecătoria Ținutului Covurluii”,
1832.

Copie autenticată, 4 file, dim. 36,5 x 23 cm.

Muzeul de Istorie „Paul Păltănea” Galați, Colecția *Documente*, nr.
inv. 9099.

13

Târg Bârladului, 1838, Dechemv(rie) 16

Zapis

Gios iscălita, încredințâz prin această a me scrisoare, Dumisale
fratilui meu cucon Gheorghi Tudori, că având eu pi moșie(a) Urleștii patru

³⁷ A posledui - a transcrie, în conformitate cu originalul.

pogoani vie în ograda viilor Dumisale, de bună voe(a) me, le-am vândut de veci Dumisale fratelui meu cu una mie lei; care bani i-am și primit toți deplin în mâna me. Și Dum(nea)lui să li aibă a li stăpâni ca pi drepti viili Dumisali. Și spre credință am iscălit însuși cu mâna me.

s.s.Safta Tudori

Și eu tocmit fiind a scrii cu bună primire Dumni(i)lor sale arătaților de mai sus, și am iscălit.

s.s.Costachi Tudori

Original, difolio, dim. 22,2 x 16 cm.

Muzeul de Istorie „Paul Păltănea” Galați, Colecția *Documente*, nr. inv.9101.